

Та й хто нині користується кільцями для серветок? Скільки декоративних подушок притомна людина могла купити за все своє життя? Дружки більше не шили собі суконь із великих відрізів фіолетового й рожевого атласу (чи сатину, якщо були економні). Їх замовляли за кордоном, і ті сукні доставляли в останню хвилину. Звісно, вони були не по фігурі, тож захижані дівчата прибігали до них радитися, як підігнати й підшити вбрання, на додачу купуючи запасну блискавку.

Сталося це через три дні після обговорення з матір'ю плачів на Різдво. Їх усіх зібрали. Айдра все репетувала, що треба було отруїти ту трикляту чашку, оскільки місис Марш, мабуть, уже пенсійного віку (Айдра вважала, що їй дев'яносто), із певним задоволенням повідомила, що всіх звільняють, або ж, як вона сказала своєю вишуканою мовою з бездоганною дикцією начальниці, «на превеликий жаль, скорочують».

Місис Марш оглянула все довкруг крізь свої широкі окуляри в безбарвній оправі й поправила коротке, зафіксоване лаком волосся.

— Я впевнена, *дехто* з вас отримає чудові рекомендації і знайде собі роботу без жодних проблем, — мовила начальниця, дивлячись на свою фаворитку, чортову підлизу Лавінію Макгров.

Кармен та Айдра презирнулися, і Кармен сповнило жахливе відчуття, коли знаєш, що ось-ось розсмієшся над чимось цілковито недоречно.

Бо це було жахливо. Це було нищівно. Крах. Вона знала, що це неодмінно станеться. Усі знали, що це станеться. І вона теж навіть пальцем не поворухнула. Тож тепер не було сенсу звинувачувати місис Марш.

Розділ перший

Софія д'Анджело, уроджена Гоган, окинула поглядом вінок на блискучих чорних парадних дверях, примружилася і ще раз його підірвняла, а потім відступила, щоб помилуватися ідеальною симетрією.

Вона нічого не могла вдіяти із собою. Щойно побачила будинок, одразу все вирішила. Закохалася з першого погляду. Гаразд, на цокольному поверсі трохи сиро, та й сама будівля стара, але любов є любов. Ніхто не ідеальний. Проте сьогодні будинок номер десять по Волгрейв-стріт мав вигляд, як ніколи, близький до ідеального.

Він стояв серед різних за висотою споруд, але був одним із найнижчих: чотири поверхи разом із цокольним. Побудований із сірого пісковика під час георгіанської епохи в найвіддаленішій частині Нового міста, тобто центру Единбурга (який насправді був геть не новим), мав п'ять ідеальних на дванадцять шибок вікон, немов із дитячого малюнка, різьблений балкон за вікнами верхнього поверху, елегантні кам'яні

сходи, що вели до парадних дверей і чорні ковані поруччя, нині прикрашені товстими гілками падуба, червоними картатими бантами й осяяні підібраними зі смаком гірляндами. Він був наче з листівки. Тепле сяйво просочувалося зсередини на промерзлу бруківку, і на кожному поверсі стояла величезна ялинка, прикрашена такими самими гірляндами й бантами.

Дві ялинки! Софія радісно обхопила себе руками. Що не кажи, а їм довелося пройти довгий шлях від крихітної муніципальної квартири на іншому кінці Шотландії.

Уже у вересні вона забронювала в «Окадо» доставлення продуктів на Різдво й загорнула дбайливо підібрані дерев'яні іграшки для дітей, бо, звісно ж, Санта розумівся на таких речах. У неї також була святкова сукня, хоча на вечірках вона подовгу не затримувалася, а все через вагітність. Вертепи та різдвяні концерти були вписані до календаря, так само як до розгезна поїздка на різдвяний ярмарок і святкова вистава в місцевому театрі. А це був тільки початок листопада. Вони щойно прибрали вишуканий гелловінський вінок, гарбузи й помаранчево-чорні прикраси на дверях і сховали величезний кошик із солодощами без цукру.

У Софіїному світі все було чудово.

За винятком, звісно, Кармен.

Вона говорила з матір'ю телефоном. Сестра вже три місяці знову мешкає з батьками без натяку на роботу. Щотижня мати дзвонила й благала Софію щось їй знайти. У цих дзвінках відчувалося все більше відчаю. У їхньому містечку роботи не було, принаймні в торгівлі. І Кармен не могла собі зарадити.

Малою Софії подобалося вишивувати ляльок і розповідати їм про те, як поводитися за столом. Усе в її світі було впорядкованим та охайним. А потім, коли їй виповнилося чо-

тири, мати завагітніла. Тоді багато хто казав Софії, що з неї вийде чудова старша сестричка, і це неабияк тишило мале дівча, особливо після того як вона отримала силу-силенну першокласних подарунків, а немовля — купу нецікавого старого одягу.

То були неймовірні часи. Оскільки, навіть попри геть юний вік, вона була кмітливою, Софія відразу приготувалася прийняти Кармен як подругу, союзницю й послідовницю в усіх справах.

На жаль, червонолице верескливе чудовисько, що з'явилося на світ, ні крихти не було схоже на маленьких сестричок із Софіїних дитячих книжок. Підрісши, вона не любила ляльок, не любила напувати їх чаєм і не любила носити нові сукні. Ба більше, вона ненавиділа ті сукні й школу, яку обожнювала Софія.

Від самого початку Кармен була справжньою вередункою. Капризувала, коли треба було збиратися гуляти й повертатися додому, іти нагору, приймати ванну, мити голову, ходити на плавання або ж до когось у гості, а ще сідати у візок і вилазити з нього.

Софії так і не вдалося пояснити Кармен, чому набагато простіше поводитися ввічливо з людьми, незалежно від того, хочеш ти цього чи ні, і дозволяти їм тобі всміхатися, гладити по голівці та пригощати печивом. Софії це здавалося цілком логічним. Кармен же, навпаки, була немов та ложка дьогтю в діжці меду й псувала все свято.

Софія набурмосилася. Вочевидь справи знову йшли кепсько. Принаймні так казала мати, і це пояснювало, чому Кармен не прийшла на день народження племінниці й навіть не спромоглася надіслати листівку, зателефонувати або ж повідомити про те, що відбувається в її житті.

Що ж, засмучуватися через це вже не було сенсу. Софія розгладила брови: ніякого ботоксу до пологів. Переживатиме через Кармен, коли в тому виникне необхідність.

Вона востаннє задоволено поглянула на свій улюблений дім і зацокотіла підборами повз замерзлі калюжі, прямуючи на роботу.

Розділ другий

— Софія не хоче мене чути.

— Нісенітниця, — збрехала мати. — Ви просто на різних етапах життя, та й усе. І ти образила її, проігнорувавши день народження Піппи.

— Я її образила? — здивувалася Кармен. — Я втратила роботу, мешкаю у своїй дитячій кімнаті, у моєму житті нічого-сінько не відбувається, але якимось чином єдине, що має значення, це дорогоцінні почуття Софії.

— Сонечко! Прошу тебе. Невже важко було надіслати листівку?

— Вона не хоче бачити мене поруч із собою. Я просто дивна молодша сестра, яку всі мають жаліти, яка працює в крамниці (хоч я вже й цього не маю), досі незаміжня, не самовпевнена, не вагітна, на відміну від її чванькуватих міських подруг, — Кармен аж розчервонілася.

— Нічого поганого в заздросцах немає, — зауважила мати й перелякано на неї зиркнула, усвідомивши, що бовкнула зайве.

— Я не заздрю! Хто хоче по вуха обкластися дітьми? — заперчила Кармен. — Я думала, вона не переживатиме. Думала, їй є чим перейматися, крім того, прийшла я чи ні на те дурнувате святкування з нагоди дня народження.

— Крім того, що її єдина сестра не захотіла бути поруч із родиною?

— Але це не моя родина! — заперчила Кармен. — Та й у них ці святкування ледь не кожні *десять хвилин*. Весілля. Хрестини. Дні народження. Вечірки для майбутньої матусі. Кармен, знехтуй усім своїм дорогоцінним вільним часом, приїдь і розкажи мені, яка я незрівнянна, яке у мене незрівнянне життя, які незрівнянні в мене діти, а ще я хочу, щоб ти принесла мені дорогезні подарунки, яких ти не можеш собі дозволити, і ми підемо в ресторани, які тобі не по кишені, а потім я зглянуся на сльози й заплачу за свою бідолашну сестру. О-о-о! Погляньте-но на мій здоровенний маєток!

Кармен гнівно склала руки на грудях.

Вона дуже сумувала за своєю невеличкою орендованою квартирою, однак грошей катастрофічно не вистачало. Підробляла в кав'ярнях і барах, але все місто шукало собі роботу.

Батьки ставилися до ситуації з розумінням, але від того не було легше. Вона знала: їм так і кортіло нагадати про те, що вона була розумною дівчинкою і без проблем могла вступити до коледжу, отримати спеціальність і постійну роботу. Проте тоді вона була впертою і нікого не слухала.

Тож Кармен скерувала розчарування в інше річище.

— Ба більше, ви що п'ять хвилин поклоняєтеся перед вівтарем із внуків, забуваючи про все на світі. Таке враження, немов уся сім'я — це фан-клуб Софії. І саме тоді, коли я не захотіла бути в ньому, Кармен одразу ж стала *поганою*.

Мати нічого на це не сказала. У словах Кармен була частка правди: трое дітей означало чимало вечірок, подарунків і метушні. Вона навіть не була впевнена, чи Кармен знала, скільки років племінникам. Але багато жінок були люблячими тітками. Мати страшенно хотіла, щоб її дівчатка були близькими. Власне, вона хотіла, щоб усі були близькими, адже саме це і є родина.

— Думаю, ти зараз їй потрібна, — мовила вона, зовсім так не вважаючи.

— Ні, — заперчила Кармен. — У неї є її «дивовижна нянька», — Софія розповідала про свою дивовижну няньку з таким захопленням, з яким, Кармен була впевнена, сестра ніколи не говорила про неї. — І Федеріко.

— Він весь час на роботі, — заперчила мати. — Софія ось-ось народить ще одну дитину, і вона досі працює. Трое дітей — це багато, навіть якщо є нянька. І в неї є вільна кімната. І вона сказала, що може тобі допомогти.

— Мамо, ти жартуєш! — ось що насправді відповіла Софія, коли мати спробувала знову. — Ти не скинеш на мене цю пройдисвітку. У мене трое дітей, а ще Федеріко, і скоро на світ з'явиться четверте, важлива справа, яку я не можу покинути, а ти просиш, щоб я ще й із Кармен розбиралася?

— Хочеш щось зробити, звернися до зайнятої людини, хіба ні? — перепитала сповнена надії мати. — Софіє, тут не залишилося роботи. Місту гаплик.

— Знаю, — погодилася Софія. — А тут, навпаки, вирує життя.

— І твоя сестра... Мені боляче бачити її такою сумною. Софію сповнило почуття провини.